

Gedragscode bij afzondering in een veilige kamer in de Gemeenschapsinstellingen

1. Aanleiding

Afzondering in een veilige kamer is een beveiligings- of medisch-therapeutische maatregel buiten het pedagogische optreden, die wordt getroffen wanneer het gedrag van de jongere risico's inhoudt voor de eigen fysieke integriteit of die van anderen, of wanneer het gedrag materiaalvernietigend werkt.

2. Plaatsing in een veilige kamer

- Afzondering in een veilige kamer gebeurt in een specifiek daartoe ingerichte kamer, die voldoet aan extra infrastructurele beveiligingscriteria. De eigen kamer in de leefgroep of andere lokalen voor gewoon gebruik kunnen niet gebruikt worden als veilige kamer.
- Bij de maatregel zelf krijgt de jongere geen inspraak. Wel dient er inschatting gemaakt te worden omtrent het al dan niet meewerken van de jongeren: gaat hij zelfstandig mee of dient er geïmmobiliseerd te worden. Voor deze inschattingen moet er in elke campus een procedure bestaan, waarbij de veiligheid van jongere en personeel centraal staan.
- Er moet ook aandacht besteed worden aan de resterende groep jongeren, die zowel inzake toezicht als opvang niet aan hun lot overgelaten mogen worden.
- Eenmaal in een veilige kamer aangekomen wordt het nodige gedaan om de veiligheid van de jongere binnen de kamer te verzekeren en wordt de jongere de kans geboden tot rust te komen.
- De campusdirecteur en/of de campusverantwoordelijke, de betrokken leefgroep en stafleden worden van de afzondering in een veilige kamer op de hoogte gebracht en worden gebriefd inzake opdracht en evaluatie.
- Wanneer de afzondering in een veilige kamer gepaard is gegaan met immobilisatie of opwindingstoestanden, wordt ook met het betrokken personeel gedebriefd.

3. Verblijf in een veilige kamer

- De maatregel dient continu geëvalueerd en herbekeken te worden. Tijdens de afzondering in een veilige kamer is er intensieve aandacht en zo nodig medische zorg.
- De jongere heeft tijdens zijn verblijf in een veilige kamer recht op een minimale standaard inzake maaltijden, hygiëne, luchten, doktersbezoek en medicatie, contact met begeleidend personeel, bezoek en tijdsbesteding, tenzij wegens veiligheidsoverwegingen hiervan tijdelijk moet afgeweken worden.
- Minimale contactstandaard: de campusverantwoordelijke neemt dagelijks contact op om zich van de ingesteldheid van de jongere te vergewissen. Daarenboven neemt elke halve dag iemand uit de groep opvoeders/stafleden volgens afspraak contact op met de jongere.

- Tijdens een afzondering in een veilige kamer krijgt de jongere de mogelijkheid zijn ouders, jeugdrechter, consulent en advocaat te contacteren, in zoverre zijn (opwindings)toestand dit toelaat.

4. Einde van een afzondering in een veilige kamer

- Gezien de aard en de aanleiding van de maatregel buiten het pedagogisch kader liggen, moet er zo snel mogelijk teruggekeerd worden naar het pedagogisch kader, wat een einde van het verblijf in een veilige kamer inhoudt. Dit betekent ook dat continue evaluatie en verslag aan de campusdirecteur nodig is.
- Een jongere kan maximaal 5 overnachtingen in een veilige kamer vertoeven, tenzij wegens gemotiveerde redenen een overschrijden van deze 5 overnachtingen van het afdelingshoofd bekomen wordt.
- Daar waar de jongere geen inspraak kreeg op het ogenblik van de eigenlijke beslissing tot afzondering in een veilige kamer, is de weg terug er wel één van probleemoplossend overleg met de jongere, waarbij aspecten van inzicht in gedrag en herstel aan bod moeten komen. Deze weg terug is eventueel een graduele overgang waarin opdrachten in verband met gebeurtenis, gedrag, gevoelens, herstel, relatie met opvoeder en leefgroep, en verder parcours gehanteerd worden.

5. Informatie inzake een afzondering in een veilige kamer

- Elke afzondering in een veilige kamer wordt opgenomen in een registratie, die zowel dagelijks in te kijken is als overzichtsinformatie mogelijk maakt. Deze overzichtsinformatie wordt weergegeven in een éénvormige format.
- Bij opname in de instelling worden de jongeren en hun ouders ingelicht over het bestaan van afzonderingsmaatregelen; elke jongere krijgt een informatiebrochure waarin ook andere rechten en plichten worden toegelicht.
- De jongeren en hun ouders worden geïnformeerd over een mogelijk gesprek met de pedagogisch directeur, klachtrecht bij de Jolijn en bij het Kinderrechtencommissariaat.
- Jeugdrechter, consulent en ouders worden door de instelling geïnformeerd over de afzonderingsmaatregel in een veilige kamer en de redenen ertoe.